

INGEZONDEN.

DE GOUVERNEMENTSINRICHTINGEN VOOR DE MELAATSCHEN IN SURINAME 1).

Het artikel van prof. SLEESWIJK over de melaatschheid in Suriname, meer in het bijzonder over wat door den schrijver wordt genoemd „den treurigen toestand van verwaarloozing van de gouvernementsinrichting” behoeft ter wille van een juiste en volledige voorlichting aan de lezers, eenige aanvulling, verbetering en toelichting.

Naast de realistische beschrijving van de vijf oude paviljoens, was een kort woord over het zeer belangrijke nieuwe gebouw en verandering van Groot Chatillon wel op haar plaats geweest, te meer daar er een zeer nauwe samenhang bestaat.

Geheel Groot Chatillon is in den loop der jaren vernieuwd, verbouwd en verbeterd, totdat in 1927 met den bouw van een laatste blok éénkamerwoningen alle patiënten in één- of tweekamerwoningen gehuisvest konden worden. Slechts vijf oude paviljoens, die niet gebruikt behoefden te worden, werden niet hersteld. Besloten werd deze na verloop van tijd, ofwel te sloopen, ofwel te verbouwen tot éénkamerwoningen, indien namelijk het aantal patiënten nog meer zou toenemen.

Reeds vóór de komst van prof. SLEESWIJK in Suriname was — in verband met het toenemende aantal patiënten — tot algeheele verbouwing van die blokken besloten. Met die werkzaamheden zou veertien dagen na het bezoek van prof. SLEESWIJK worden aangevangen.

Inmiddels is het werk voltooid.

Op verzoek van de directrice voeg ik hieraan toe, dat nooit — ook niet tijdens de verbouwing — één patiënt op den grond heeft moeten slapen, omdat voor hem geen bed of geen plaats voor een bed beschikbaar was.

Onjuist is de beschrijving van het systeem van faecaliënafoer te Groot Chatillon. Deze inrichting bezit geen enkele doodlopende „faecaliën” trens; evenmin is er eenige communicatie met de trenzen van Bethesda. De faecaliënafoer vindt plaats in de zeer breede Surinamerivier, waarvan het verschil van eb- en vloedpeil meer dan een meter bedraagt, een voor de tropen zeer bevredigende oplossing van het moeilijke faecaliënafoerprobleem.

Onjuist is tenslotte het bedrag, dat volgens prof. SLEESWIJK door het Gouvernement vergoed wordt aan particuliere inrichtingen voor het verzorgen en verplegen van lepralijders. Dit bedrag is gesteld op f 500.— voor de eerste 25 verpleegden, op f 450.— voor de volgende 25 verpleegden op f 400.— voor het derde 25-tal en op f 350.— voor elken verpleegde boven het aantal van 75. Zie Mem. van Toel. Aanv. Begr. 1928. Stuk 21. Hand. 1927 (1928).

Het artikel van prof. SLEESWIJK heeft ontroering gewekt en ontstemming bij de lezers in Nederland, ontstemming slechts bij de lezers in Suriname, des te meer naar mate zij beter van de toestanden op de hoogte zijn.

Het artikel van prof. SLEESWIJK heeft ook anderen geïnspireerd. In de *Telegraaf* van 23 Mei 1929 staat een lugubere prent met als opschrift „prof. SLEESWIJK, thans voor ons blad op tournee in West Indië, signaleert den schadelijken toestand van verwaarloozing, waarin de Gouvernementsleproserie verkeert”.

In de *Tribune* van 23 Mei 1929 komt een artikel voor, getiteld: „Suriname-Gruwelen”. Het eindigt met de woorden: „Hoe heerlijk zijn hier de daden van de blanke overheerschers! In Indonesië regeeren zij door middel van galg, kerker en verbanningsoord; in Suriname laten zij de menschen op de jammerlijkste wijze aan vreeselijke ziekten ten gronde gaan”.

Commentaren acht ik overbodig.

Ik wil eindigen met een korte opsomming van de gedane uitgaven voor nieuwe gebouwen, verbouwingen en herstellingen op Groot Chatillon van 1919 tot heden.

In 1919—1928 werd ter behoeve van gebouwen enz. van de inrichting Groot Chatillon besteed:

1) Zie de *Telegraaf* van 16 Mei 1929.

a.	voor het bouwen van nieuwe woningen (24 kamerwoningen voor niet gehuwde verpleegden, 6 woningen voor gehuwde verpleegden, 12 isoleerkamers, 3 dubbele woningen voor verplegend personeel)	f 60392.21
b.	voor vernieuwing, verbouwing en herstel van diverse gebouwen (woningen van verpleegden, badkamers, privaten, hospitaal, policliniek, verbandkamer, naaikamer voor meisjes, timmerloods voor jongens, recreatiezaal, winkel, bakkerij, verbrandingsoven, keuken, magazijn, kantoor, directricewoning)	f 42372.67
c.	voor vernieuwing van sluizen en aanlegsteiger	f 15971.53
d.	voor vernieuwing van cementpaden	f 2248.19
e.	voor verbetering van de watervoorziening	f 9781.17
Totaal in 10 jaren		f 130765.77

De uitgaven voor 1929 zijn geraamd op f 19262.— (nieuwe bouw van 2 oppasserswoningen, diverse verbouwingen en herstellingen).

Paramaribo, 14 Augustus 1929.

P. H. J. LAMPE.

PIJNLOOZE BARINGEN.

Zeer terecht maakt collega DRIESSEN in zijn onderschrift op mijn artikel, „Pijnlooze baring met tragisch beloop” (*Ned. Tijdschr. v. Geneesk.*, 1929, II, No. 32), de opmerking, dat de hoofdzaak minder neerkomt op het pijnlooze der baring dan wel op het onbewust blijven daarvan van de zijde der parturiente. Hij is blijkbaar het meest getroffen door de forensische zijde dezer soort baringen. De pijnlooze baringen zijn zeer zeker interessant voor de kennis en studie der physiologie van het baringsproces; het *onbewuste* daarbij geeft het criterium voor het gerechtelijke, en is van meer practisch belang.

Deze zienswijze gaf mij dan ook hoofdzakelijk aanleiding mijn geval mede te deelen en noopt mij op dit onderwerp nog eens terug te komen, ook met de gegevens, die ik daaromtrent van verschillende collegae zoo welwillend mocht ontvangen na de publicatie van mijn casuïstiekje.

Bij het vermeiden der vier beschreven gevallen van pijnlooze baringen over een ruim dertigjarig tijdstip in ons *Tijdschrift*, is mij blijkens mededeeling, ontgaan, het geval van collega TJEENK WILLINK (*Ned. Tijdschr. v. Geneesk.*, 1922, I, No. 2), waar bij een pijnlooze onbewuste baring, het voldragen levende kind gestikt was onder de dekens. Ook hij wijst op het medicolegale dezer bevallingen.

In het geval van prof. VAN ROOY (*Maandblad voor Verloskunde*, 1914, No. 5) waarop mij door een vijftal collegae is gewezen, en waarvan collega SCHALY welwillend mij een exemplaar toezond, waarvoor mijn dank! ontsnapte de gehuwde eerzame onderwijzeres, moeder, bij voorafgaande baring nauwelijks aan de gevangenis, wegens den haar toen ten laste gelegde kindermoord: (De deskundigen der rechtbank hadden als hun overtuiging uitgesproken, dat de aangeklaagde zich bewust geweest was, dat zij bezig was te baren, toen zij naar het privaat ging. Dank zij het blijkbaar scherpzinnig oordeel, neergelegd in de verklaring der deskundigen, van de zijde der verdediging uitgelokt, luidde het eindoordeel der rechtbank: Vrijspraak. Gelukkig! want *de volgende wederom pijnlooze baring* (nu geleid en beschreven door dr. VAN ROOY) bewees, zegt hij, *overtuigend, dat de rechtbank destijds juist had gezien*).

Nu deze bevallingen meer uit een juridisch standpunt onze belangstelling hebben, moge ik hierop ietwat dieper ingaan, en *dit* geval eenigszins nader bespreken van die zijde, getoetst aan de medische: Het doet wel vreemd aan, bij het lezen van het volledige verslag dezer twee bevallingen, dat deze vrouw, die dan toch bij de voorafgaande, zoo dramatische baring, de minder aangename bemoeiingen der Justitie had medegemaakt, bij *deze* volgende zwangerschap zoo groote zorgeloosheid vertoonde:

Nu wist zij dat zij zwanger was, (bij de rechterlijke instructie, gevolgd op de voor-